# Singapur Para Otoritesi'nin kuruluşu: Cenevre ve Hong Kong ile karşılaştırma

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

## Cenevre: bir ulusal banka ve ayrı bir denetim otoritesi

İsviçre, Singapur'unkini tersine çeviren bir sıra izledi. Ulusal bankası 6 Ekim 1905 tarihli federal kanunla kuruldu ve 20 Haziran 1907'de Basel, Bern, Cenevre, St. Gallen ve Zürih'teki şubeleriyle faaliyete geçti. Banknot tekeli ise ihraççı bankalardan yeni merkez bankasına geçti.[1] Dolayısıyla İsviçre'de önce banknot ihracı geldi, denetim bir kuşak sonra izledi. 1934 tarihli bankacılık kanunu, büyük ölçüde dış denetçilere dayanan bir Federal Bankacılık Komisyonu kurdu. Denetçiler aracılığıyla yürütülen bu dolaylı denetim sistemi, İsviçre düzenlemesinin hâlâ ayırt edici bir özelliğidir.[2]

Tek tek bankaların denetimi Federal Bankacılık Komisyonu'na aitti ve bugün FINMA'ya aittir. Payları borsada işlem gören ve çoğunluğu kamu kuruluşlarının elinde bulunan bir şirket olan İsviçre Ulusal Bankası (SNB), ekonomik gelişmeleri de gözeten bir fiyat istikrarı görevini yürütür.[3] Bütünleşik finansal denetim ancak 2009'da FINMA ile geldi. Böylece Cenevre'nin özel bankaları, denetim rolü olmayan

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

bir merkez bankası ve denetçilere dayanan bir denetim otoritesi altında büyüdü. Singapur'un bankaları ise başından itibaren parayı, rezervleri ve denetimi tek çatıda birleştiren bir otorite altında büyüdü.

İki ülkenin ortak bir deneyimi de vardır. Her ikisi de güçlü para birimlerine sahip küçük ve açık ekonomilerdir. Bu durum her ikisini de zaman zaman döviz kurunu bir para politikası aracı olarak kullanmaya yöneltmiştir. İsviçre 6 Eylül 2011'de avro başına 1,20 franklık bir asgari kur uyguladı ve 15 Ocak 2015'te bundan vazgeçti.[4] İsviçre Ulusal Bankası için döviz kuru bir acil durum önlemiydi. Singapur Para Otoritesi için ise 1981'den beri olağan araçtır.

## Hong Kong: ayakta kalan bir para kurulu

Hong Kong para birimi konusunda Singapur'un tam tersi bir yol seçti. Singapur'un sabit pariteleri geride bırakmasından on yıl sonra, 17 Ekim 1983'te para kuruluna geri döndü ve dolarını HK$7,80 kurundan ABD dolarına bağladı. Mayıs 2005'ten beri Hong Kong doları HK$7,75–7,85 bandında işlem görüyor.[5] Hong Kong Para Otoritesi (HKMA), 1 Nisan 1993'te Kambiyo Fonu Ofisi (Office of the Exchange Fund) ile Bankacılık Komiserliği Ofisi'nin (Office of the Commissioner of Banking) birleştirilmesiyle kuruldu. Hong Kong banknotlarının büyük bölümünü para kurulu düzenlemeleri çerçevesinde hâlâ üç ticari banka çıkarıyor.[6]

Denetimin yapısı da farklıdır. HKMA bankaları denetlerken menkul kıymetleri Menkul Kıymetler ve Vadeli İşlemler Komisyonu (SFC), sigortayı ise Sigorta Otoritesi (Insurance Authority) denetler.[7] Hong Kong böylece katı bir para kurulunu sektörel bir denetim modeliyle birleştirir. Banknot ihracı için 2002'ye kadar bir para kurulunu koruyan Singapur ise para otoritesini bütünleşik bir merkez bankası ve denetim otoritesine dönüştürdü. K. Kısım'ın III. Bölümü iki merkezi bugünkü rekabetleri içinde karşılaştırır.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

## Karşılaştırmanın gösterdikleri

Üç örnek, güvenilir bir finans merkezine giden tek bir yol olmadığını gösteriyor. Cenevre bağımsız bir ulusal bankaya, güçlü bir franka ve işinin büyük kısmını denetçilere devreden bir denetim sistemine dayandı. Hong Kong, otomatik niteliği takdir yetkisini gereksiz kılan bir kurala, yani para kuruluna dayandı. Singapur banknot ihracı için bir kuralı, diğer her şey için takdir yetkisine sahip bir otoriteyle birleştirdi. Ardından, otorite kuralın sağlamayı amaçladığı güveni kazandığında kuraldan vazgeçti.

Singapur modeli gücü alışılmadık ölçüde yoğunlaştırır. Tek bir otorite para politikasını belirler, rezervleri yönetir, her finansal kuruluşa lisans verir ve onu denetler ve finans merkezini tanıtır. Otorite yetkinlik ve dürüstlük konusundaki itibarını koruduğu sürece bu yoğunlaşma Singapur'a iyi hizmet etmiştir. Ancak bu itibara ağır bir yük de bindirir. Kanun'un bugün tanıtımı sağlamlığa tabi kılmasının nedeni budur.

## Rakamlarla

Kasım 1967 sterlin devalüasyonu: yüzde 14,3; Singapur'un 1.251,6 milyon dolarlık dış rezervleri üzerinden yaklaşık 157 milyon dolarlık kayıp. İlk Singapur banknotları: 12 Haziran 1967. Asgari Sterlin Oranı: 1968'den itibaren yüzde 40, daha sonra yüzde 36'ya indirildi. Singapur Para Otoritesi: 1 Ocak 1971'den itibaren faaliyette, kuruluşta yedi üyeli bir yönetim kurulu. Sigorta denetimi: Nisan 1977'den itibaren. Menkul kıymetler denetimi: Eylül 1984'ten itibaren. Son kambiyo kontrolünün kaldırılması: 1978. Başlıca araç olarak döviz kuru: 1981'den itibaren. Singapur dolarının 1981–2001 arasında ticaret ağırlıklı değer kazancı: yüzde 70'in üzerinde. 1981–2001 ortalama enflasyon: yılda yüzde 2,0, OECD'de yüzde 6,5. Ringgit ile karşılıklı değiştirilebilirlik: 8 Mayıs 1973'e kadar. Para Kurulu (Board of Commissioners of Currency) ile birleşme: 1 Ekim 2002. Para politikası açıklamaları: 2024'ten beri yılda dört. Eylül 2026 sonunda resmî rezerv varlıkları: US$433,4 milyar.[8]

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

# Notlar

1. Ressos, *Genève, place financière internationale*, partie D, chap. II ve orada atıf yapılan kaynaklar: 6 Ekim 1905 tarihli İsviçre Ulusal Bankası hakkında federal kanun; 20 Haziran 1907'de Basel, Bern, Cenevre, St. Gallen ve Zürih'te faaliyete geçiş; ihraç hakkının 36 ihraççı bankadan SNB'ye devri; Wikipedia, "Swiss National Bank" (erişim tarihi: Kasım 2026): 6 Ekim 1905 tarihli Ulusal Banka Kanunu, faaliyete başlama 20 Haziran 1907. ↩

2. Ressos, *Genève, place financière internationale*, partie D, chap. IV ve orada atıf yapılan kaynaklar: 1934 tarihli bankacılık kanunu, büyük ölçüde dış denetçilere dayanan Commission fédérale des banques'ı kurdu; denetçiler aracılığıyla dolaylı denetim sistemi İsviçre bankacılık düzenlemesinin bir özelliği olarak kaldı. ↩

3. Ressos, *Genève, place financière internationale*, partie D, chap. IV: bankacılık denetimi için ilk federal otorite olarak Commission fédérale des banques ve 1 Ocak 2009'dan itibaren halefi FINMA; Wikipedia, "Swiss National Bank" (erişim tarihi: Kasım 2026): görevinin birincil amacı "is to ensure price stability, while taking economic developments into consideration"; özel düzenlemelere tabi bir "Aktiengesellschaft" olarak örgütlenmiştir, payları 1907'den beri borsada işlem görür ve 31 Aralık 2021 itibarıyla oy haklı payların yüzde 78,17'si kamu kuruluşlarının elindedir. ↩

4. Wikipedia, "Swiss National Bank" (erişim tarihi: Kasım 2026): avro başına CHF 1,20 asgari kur 6 Eylül 2011'de belirlendi; sona erdirildiği 15 Ocak 2015'te duyuruldu. ↩

5. Hong Kong Monetary Authority, "Linked Exchange Rate System" (hkma.gov.hk, erişim tarihi: Kasım 2026): sistem "has been implemented in Hong Kong since 17 October 1983", döviz kuru "within a band of HK$7.75-7.85 to one US dollar" istikrarlıdır; Wikipedia, "Hong Kong dollar" (erişim tarihi: Kasım 2026): 17 Ekim 1983'te "at a rate of HK$7.80 = US$1" sabitlendi, "officially switching back to the currency board system", Mayıs 2005'ten beri 7,75–7,85 aralığında işlem görür. GIC, *Bold Vision*, 3. bölüm,

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

sabitlemeyi 1982'ye ve HK$7,2 kuruna tarihlendirir. HKMA'nın kendi anlatımı bununla çelişir. ↩

6. Wikipedia, "Hong Kong Monetary Authority" (erişim tarihi: Kasım 2026): HKMA'nın kendi 10 dolarlık banknotları dışında banknotlar, ihraççı bankalar olan The Hongkong and Shanghai Banking Corporation, Standard Chartered Bank ve Bank of China tarafından çıkarılır. Ayrıca bkz. Wikipedia, "Hong Kong Monetary Authority" (erişim tarihi: Kasım 2026): HKMA "founded on 1 April 1993 when the Office of the Exchange Fund and the Office of the Commissioner of Banking merged". ↩
7. Securities and Futures Commission, "Our role" (sfc.hk, erişim tarihi: Kasım 2026): "Hong Kong's securities and futures markets" düzenleyen "an independent statutory body set up in 1989"; Wikipedia, "Insurance Authority" (erişim tarihi: Kasım 2026): 7 Aralık 2015'te kurulan Sigorta Otoritesi sigorta sektörünü düzenler ve 26 Haziran 2017'de Office of the Commissioner of Insurance'ın görevlerini devraldı. ↩
8. Monetary Authority of Singapore, "International Reserves and Foreign Currency Liquidity" (son güncelleme: 30 Ekim 2026), Eylül 2026 itibarıyla (öncü veri); diğer rakamlar için bkz. bu bölümün dipnotları. ↩

## Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.